

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут журналістики
Кафедра журналістики та нових медіа

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

« 04 » 10 2018 року

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

ПРОБЛЕМАТИКА ЗМІ

для студентів

спеціальності 061 «Журналістика»
освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньої програми «Журналістика»

Київ – 2018

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 0009/18
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
« _____ » 20 10 р.

Розробники: Росінська О.А., кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики і нових медіа

Викладачі: Росінська О.А., кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики і нових медіа

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри (циклової комісії) журналістики та нових медіа

Протокол від « 30 » серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри (голова циклової комісії) О.О. Семенець

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) _____

26 . 09 20 18 р.

Гарант освітньої (професійної / наукової) програми

(керівник проектної групи) (М.С. Васьків)

Робочу програму перевірено

03 . 10 20 18 р.

Заступник директора Інституту журналістики (О.А. Росінська)

Пролонговано:

на 20 ___/20___ н.р. _____, “___” ___ 20___ р., протокол № ___
на 20 ___/20___ н.р. _____, “___” ___ 20___ р., протокол № ___
на 20 ___/20___ н.р. _____, “___” ___ 20___ р., протокол № ___
на 20 ___/20___ н.р. _____, “___” ___ 20___ р., протокол № ___

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
Проблематика ЗМІ		
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	українська
Курс	1	1
Семестр	1	1
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	4
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, в тому числі	120	120
аудиторні	56	16
модульний контроль	8	-
семестровий контроль	-	-
самостійна робота	56	104
форма семестрового контролю	залік	залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Проблематика ЗМІ» покликаний формувати теоретичну базу бакалавра журналістики, тому **метою** його вивчення є чітке усвідомлення студентами специфіки, проблем та особливостей функціонування медіапростору України та зарубіжних країн, критичного осмислення інформаційного контенту, що виробляється ними. Курс знайомить із політико-економічною, соціальною, медичною, культурною, релігійною проблематикою у ЗМІ, особливостями її відображенням у медіа зарубіжних країн, а також провідних загальнонаціональних та регіональних українських ЗМІ.

Головне **завдання** курсу полягає в тому, щоб сформувати чітке уявлення про різноманітність проблематики недійсного контенту, ступінь розвиненості кожної проблематики, зумовленості цього внутрішньою логікою соціальних комунікацій.

Завданнями курсу є :

- інтеграція та систематизація міждисциплінарних знань і вмінь студентів щодо критичного опрацювання інформації;
- системне вивчення проблематики ЗМІ та особливостей розвитку сучасного медіапростору загалом;
- з'ясування тенденцій представлення політико-економічної та соціальної проблематики у ЗМІ зарубіжних країн;
- з'ясування тенденцій представлення політико-економічної, соціальної та іншої проблематики у ЗМІ України;
- оволодіння початковими практичними навичками аналітика та критика медіаматеріалів.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

У результаті вивчення курсу «Проблематика ЗМІ» студент знатиме :

- засади визначення якості, об'єктивності та проблематичності медіа-матеріалів;
- новітні тенденції розвитку журналістики в Україні і світі;
- основні проблеми та проблематику ЗМІ;
- особливості презентації матеріалів на політичну, суспільну, економічну, фінансову, бізнесову, культурну тематику у зарубіжних та вітчизняних ЗМІ;
- специфіку формування проблематики центральних та регіональних ЗМІ в Україні.

Студент умітиме:

- здійснювати моніторинг проблематики засобів масової комунікації;
- працювати з великими масивами інформації з метою виявлення проблемності та актуальності медіапродукту;
- узагальнювати тенденції розвитку конкретних видань, галузей медіапростору;
- вміти готувати аналітичні доповіді, есе, статті з досліджуваної проблеми, проблематики;
- вміти писати власні критичні матеріали, давати усні фахові коментарі.

У процесі вивчення курсу студенти набувають такі **компетенції**:

фахові (**ФК2** - Здатність знаходитись у контексті подій; **ФК5** - Здатність до виокремлення новини (факту); володіння інструментарієм перевірки інформації; здатність до вибору інформації на основі релевантності; уміння створювати матеріал для різних медіаплатформ; уміння інтерпретувати контент).

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторні					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Основи вивчення проблематики ЗМІ							
Тема 1. Предмет «Проблематика ЗМІ» в системі фахової підготовки журналіста	8	2		2			4
Тема 2. Якість та проблематичність матеріалів ЗМІ	8	2		2			4
Модульний контроль	2						
Разом	18	4		4			8
Змістовий модуль 2. Політико-економічна проблематика у ЗМІ							
Тема 3. Політична проблематика у ЗМІ	8	2		2			4
Тема 4. Військова проблематика у ЗМІ	8	2		2			4
Тема 5. Економічна проблематика у ЗМІ	8	2		2			4
Тема 6. Енергетична проблематика у ЗМІ	8	2		2			4

Модульний контроль	2						
Разом	34	8		8			16
Змістовий модуль 3. Загальносоціальна проблематика у ЗМІ							
Тема 7. Соціальна проблематика ЗМІ	14	4		4			6
Тема 8. Медична проблематика ЗМІ	8	2		2			4
Тема 9. Релігійна проблематика ЗМІ	8	2		2			4
Тема 10. Молодіжна проблематика ЗМІ	10	2		2			6
Тема 11. Проблематика регіональних ЗМІ	8	2		2			4
Модульний контроль	2						
Разом	50	12		12			24
Змістовий модуль 4. Культурно-розважальна проблематика ЗМІ							
Тема 12. Культурна проблематика ЗМІ та журналістика стилю життя	8	2		2			4
Тема 13. Спортивна проблематика ЗМІ	8	2		2			4
Модульний контроль	2						
Разом	18	4		4			8
Підготовка та проходження контрольних заходів							

Усього	120	28	28				56

4.2. Тематичний план для заочної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторні					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Основи вивчення проблематики ЗМІ							
Тема 1. Предмет «Проблематика ЗМІ» в системі фахової підготовки журналіста	8	1					7
Тема 2. Якість та проблематичність матеріалів ЗМІ	8	1					7
Модульний контроль	2						
Разом	18	2					14
Змістовий модуль 2. Політико-економічна проблематика у ЗМІ							
Тема 3. Політична проблематика у ЗМІ	8	2					6
Тема 4. Військова проблематика у ЗМІ	8			2			6
Тема 5. Економічна проблематика у ЗМІ	8	2					6
Тема 6. Енергетична проблематика у ЗМІ	8						8
Модульний контроль	2						
Разом	34	4		2			26
Змістовий модуль 3. Загальносоціальна проблематика у ЗМІ							

Тема 7. Соціальна проблематика ЗМІ	14	2		2			10
Тема 8. Медична проблематика ЗМІ	8			2			6
Тема 9. Релігійна проблематика ЗМІ	8						8
Тема 10. Молодіжна проблематика ЗМІ	10			2			8
Тема 11. Проблематика регіональних ЗМІ	8						8
Модульний контроль	2						
Разом	50	2		6			40
Змістовий модуль 4. Культурно-розважальна проблематика ЗМІ							
Тема 12. Культурна проблематика ЗМІ та журналістика стилю життя	8						8
Тема 13. Спортивна проблематика ЗМІ	8						8
Модульний контроль	2						
Разом	18						16
Підготовка та проходження контрольних заходів							
Усього	120	8	8				104

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Основи вивчення проблематики ЗМІ

Лекція 1. Місце дисципліни «Проблематика ЗМІ» системі фахової підготовки журналіста (2 год).

Вступ до курсу «Проблематика ЗМІ». Предмет, мета, завдання курсу. Основний категоріальний апарат курсу. Методи та підходи до дослідження проблематики ЗМІ. Зв'язок дисципліни з іншими гуманітарними та журналістськими дисциплінами. Трагування понять «проблематика», «проблема».

Практичне заняття 1. Практична робота з аналізу рівня якості та проблемності матеріалів друкованих та онлайн видань.

Лекція 2. Якість та проблематичність матеріалів ЗМІ (2 год).

Поняття «якість» та «об'єктивність» у галузі медіа. Критерії визначення якості. Особливості процесів боротьби за якість медіа в Україні і закордоном. Розвиток медіа в умовах ринкової економіки. Поняття «проблематики» медіа. Підходи до дослідження медіа-матеріалів на проблематичність, нормальність.

Література: 13, 14, 18, 20, 26, 22, 41, 45-50, 52, 60, 62, 63, 64, 71, 74, 76.

Практичне заняття 2. Оцінка об'єктивності подання інформації телевізійними новинами.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Політико-економічна проблематика у ЗМІ

Лекція 3. Політична проблематика у ЗМІ (2 год).

Взаємовідносини влади і ЗМІ. Висвітлення у ЗМІ політичної проблематики: діяльності органів центральної влади, регіональної та місцевої влади, партійної політики. Міжнародна політика у ЗМІ. Конфліктні політичні питання та їх віддзеркалення у ЗМІ. Політична аналітика. Політична заангажованість ЗМІ.

Література: 7, 12, 17, 22, 29, 30, 32, 41.

Практичне заняття 3. Створення досьє на політика та аналіз проблемності матеріалів про нього.

Лекція 4. Військова проблематика у ЗМІ (2 год).

Взаємовідносини армії і ЗМІ. Військові конфліктні та їх віддзеркалення у ЗМІ. Військові медіа інституції в Україні.

Література: 19, 49, 50, 68, 69, 73, 74, 76.

Практичне заняття 4. Аналіз використання в матеріалах, що висвітлюють воєнну проблематику специфічних визначень та понять.

Лекція 5. Економічна проблематика у ЗМІ (2 год).

Історія розвитку економічної преси. Вплив економіки на ЗМІ. Висвітлення у ЗМІ економічної проблематики: державний сектор, середній та малий бізнес, світова економіка. Теми державної та приватної власності у ЗМІ. Тема Митного та Європейського союзів у ЗМІ. Економічна аналітика. Прогнози. ЗМІ як засіб формування економічного іміджу. Економічна заангажованість ЗМІ.

Література: 17, 19, 27, 35-38.

Практичне заняття 5. Аналіз економічного чи ділового видання, телеканалу, програми тощо.

Лекція 6. Енергетична та екологічна проблематика у ЗМІ (2 год).

Висвітлення проблем енергетичної галузі у ЗМІ: ринок енергоресурсів, газозабезпечення, паливний сектор, альтернативні джерела енергії. Енергетика та політика: точки перетину у медіаматеріалах. Питання енергетичної незалежності України у медіа матеріалах. Інформаційна війна на енергетичному ринку світу, Європи, України. Спеціалізовані медіа енергетичної сфери.

Екологія як галузь наукового знання й сфера взаємодії людського суспільства та природи. Система екологічних спеціалізованих видань України. Основні напрямки екологічної журналістики: актуальні аспекти екологічної проблематики в пресі. Проблеми охорони здоров'я.

Література: 17, 19, 27, 35-38, 76-83.

Практичне заняття 6. Визначення основних проблем енергетики та екології, висвітлюваних українськими та закордонними ЗМІ.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

Загальносоціальна проблематика у ЗМІ

Лекція 7. Соціальна проблематика у ЗМІ (4 год).

Поняття «соціальна журналістика», «соціальна проблематика». Особливості відображення соціальної проблематику у вітчизняних та зарубіжних ЗМІ. Найпоширеніша тематика. Спекулювання на соціальних проблемах у ЗМІ. Медіа як інструмент розв'язання соціальних проблем.

Соціально-побутова проблематика у ЗМІ. Проблема материнства та дитинства. Проблеми дискримінації та порушення прав людини (дитини). Проблема біженців та мігрантів. Гендерні та расові проблеми.

Література: 11, 16, 15, 52, 66, 69, 70, 77.

Практичне заняття 7. Робота в групах. Підготовка міні-проекту «Соціальна проблема».

Лекція 8. Медична проблематика у ЗМІ (2 год).

Взаємовідносини медицина і медіа в Україні та світі. Спеціалізовані медичні видання. Вплив ЗМІ на реформи у секторі охорони здоров'я України. ЗМІ як засіб висвітлення проблем в медицині та їх вирішення. Просування страхової медицини у медіа. Заангажованість та комерціалізація медичних видань України. Пропаганда лікарських препаратів у ЗМІ (комерційна реклама). Пропаганда здорового способу життя у ЗМІ.

Література: 34, 38, 44-45, 63, 69, 70, 76-83.

Практичне заняття 8. Аналіз рівня маніпулятивності, замовності чи коректності матеріалів з медичної проблематики.

Лекція 9. Релігійна проблематика в ЗМІ.

Проблеми міжконфесійних взаємовідносин, питання взаємодії церкви й держави, питання духовності й віри.

Практичне заняття 9. Моніторинг релігійного контенту та ступеню висвітленості релігійної проблематики в ЗМІ. Визначення гостро актуальних питань галузі.

Лекція 10. Молодіжна проблематика в ЗМІ.

Молодіжна проблематика у виданнях загального типу і спеціалізованих за віковою ознакою. Проблеми навчання, виховання та відпочинку молоді у ЗМІ. Дитячі видання і програми для дітей.

Література: 16, 17, 20, 22, 23, 26.

Практичне заняття 10: Командне створення проекту молодіжного (студентського) журналу.

Лекція 11. Проблематика регіональних ЗМІ (2 год).

Особливості становлення та функціонування зарубіжних регіональних медіа. Розвиток регіональних медіа в Україні (регіональні, муніципальні, приватні). Особливості висвітлення загальнонаціональних питань у

регіональних ЗМІ. Тематика регіональних ЗМІ. Роль нових медіа у розвитку регіонального інформаційного простору України.

Практичне заняття 11. Аналіз регіональних ЗМІ за місцем проживання студента.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. **Культурно-розважальна проблематика ЗМІ**

Лекція 12. Проблеми розвитку культури та журналістики стилю життя в ЗМІ.

Проблеми мистецтва і культури у ЗМІ. Висвітлення проблем організації дозвілля і відпочинку. Особливості висвітлення діяльності видовищних закладів і заходів.

Спеціалізація журналіста в культурі: театр, кіно, відеомистецтв, живопис, музика, естрадне мистецтво тощо.

Література: 17, 18, 26.

Практичне заняття 12. Продовження командної роботи над проектом молодіжного видання: відображення культурної проблематики.

Лекція 13. Спортивна проблематика в ЗМІ.

Спортивна проблематика в періодиці. Висвітлення різних аспектів спортивної проблематики: соціального, оздоровчого, професійно-творчого, економічного та ін. Спеціалізовані спортивні видання і випуски. Проблеми розвитку професійного спорту і масового фізичного виховання у ЗМІ.

Література: 8, 17, 21, 26.

Практичне заняття 12. Продовження командної роботи над проектом молодіжного видання: відображення спортивної проблематики.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кіл-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	Максимальна кіл-ть балів	Кількість одиниць	Максимальна кіл-ть балів	Кількість одиниць	Максимальна кіл-ть балів	Кількість одиниць	Максимальна кіл-ть балів
Відвідування лекцій	1	2	2	4	4	6	6	2	2
Відвідування практичних занять	1	2	2	4	4	6	6	2	2
Робота на практичному занятті	10	2	20	4	40	6	60	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	15	2	30	4	60	5	75	2	30
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом:			79		133		172		79
Максимальна кількість балів	463								
Розрахунок коефіцієнта	463:100=4,63								

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Тема 1. Вступ до дисципліни – 4 год.

Опрацювати літературу до теми. Проаналізувати наявну проблематику у ЗМІ і запропонувати свої теми для висвітлення у ЗМІ.

Тема 2. Якість та проблематичність матеріалів ЗМІ (2 год).

Вивчити зарубіжний досвід втручання держави у процеси регуляції якості медіа. Вивчити український досвід втручання держави у процеси регуляції якості медіа.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Тема 3. Політична проблематика у ЗМІ – 4 год.

Опрацювати літературу з теми. Дібрати приклади актуальних політичних проблем з українських видань (спеціалізованих та загальнонаціональних).

Тема 4. Військова проблематика у ЗМІ – 4 год.

Опрацювати задану літературу з теми. Проаналізувати зміни у медіа-просторі щодо даної теми у 2014 році. Дібрати приклади основних військових проблем з українських видань (спеціалізованих та загальнонаціональних).

Тема 5. Економічна проблематика у ЗМІ (4 год).

Опрацювати задану літературу з теми. Дібрати приклади основних економічних проблем з українських видань (спеціалізованих та загальнонаціональних).

Тема 6. Енергетична проблематика у ЗМІ – 4 год.

Опрацювати задану літературу з теми. Проаналізувати вплив «російського фактору» на висвітлення даної теми у ЗМІ. Дібрати приклади основних економічних проблем з українських видань (спеціалізованих та загальнонаціональних).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

Тема 7. Соціальна проблематика у ЗМІ – 6 год.

Опрацювати задану літературу з теми. Дібрати приклади основних соціальних проблем з українських видань. Дослідити як висвітлюється сімейна проблематика у ЗМІ.

Тема 8. Медична проблематика у ЗМІ. – 4 год.

Опрацювати задану літературу з теми. Дібрати приклади основних економічних проблем з українських видань (спеціалізованих та загальнонаціональних). Запропонувати приклади вдосконалення комунікацій держустанов із суспільством щодо цього питання.

Тема 9. Релігійна проблематика ЗМІ – 4 год

Проаналізувати контент регіональних ЗМІ за регіоном проживання.

Тема 10. Проблематика регіональних ЗМІ 4 год.

Окресліть приклади вдосконалення регіонального медіа простору в зарубіжних країнах. Проаналізуйте проблему занепаду муніципальних медіа у Україні.

Тема 11. Молодіжна проблематика ЗМІ 4 год.

Окресліть приклади вдосконалення регіонального медіа простору в зарубіжних країнах. Проаналізуйте проблему занепаду муніципальних медіа у Україні.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4.

Тема 12. Культурна проблематика ЗМІ та журналістика стилю життя – 4 год.

Проблеми мистецтва і культури у ЗМІ. Висвітлення проблем організації дозвілля і відпочинку. Особливості висвітлення діяльності видовищних закладів і заходів.

Спеціалізація журналіста в культурі: театр, кіно, відеомистецтв, живопис, музика, естрадне мистецтво тощо.

Література: 17, 18, 26.

Тема 13. Спортивна проблематика в ЗМІ – 4 год.

Спортивна проблематика в періодиці. Висвітлення різних аспектів спортивної проблематики: соціального, оздоровчого, професійно-творчого, економічного та ін. Спеціалізовані спортивні видання і випуски. Проблеми розвитку професійного спорту і масового фізичного виховання у ЗМІ.

Література: 8, 17, 21, 26.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Перевірка самостійно виконаних завдань здійснюється на контрольній модульній роботі.

Критерії оцінювання відповіді:

- відповідність змісту;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- доказовість і логічність викладу;
- термінологічна коректність;
- здатність до обґрунтування висновків;
- володіння нормами літературної мови і культури письмової відповіді.

6.3. Форма проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Контрольна модульна робота включає:

1. Десять тестових завдань;
2. Два питання для перевірки самостійно виконаних завдань.

Критерії оцінювання:

1. Тестові завдання: за кожен правильну відповідь - 1 б.
2. Кожне з питань для перевірки самостійно виконаних завдань -

7,5 б. (макс.), для цього вони мають відповідати наступним критеріям:

- відповідність змісту;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- доказовість і логічність викладу;
- термінологічна коректність;
- здатність до обґрунтування висновків;
- володіння нормами літературної мови і культури письмової відповіді.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Підсумкове оцінювання знань студентів з дисципліни «Проблематика ЗМІ» відбувається у формі заліку за підсумковою оцінкою з курсу.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Визначте предмет і завдання курсу «Проблематика ЗМІ».
2. Охарактеризуйте поняття «проблема» та «проблематика» стосовно медіагалузі.
3. Охарактеризуйте поняття соціальної журналістики.
4. Дайте характеристику якісних медіа-продуктів.
5. Дайте характеристику масових (популярних) медіа-продуктів.
6. Визначте відмінності між якісними і неякісними матеріалами ЗМІ.
7. Визначте відмінності між проблематичними і непроблематичними матеріалами ЗМІ.
8. Назвіть світові інститути регулювання (контролю) якості ЗМІ.
9. Проаналізуйте методика визначення проблематичності медіа-матеріалів.
10. Схарактеризуйте проблеми насильства і страх у просторі українських медіа.
11. Поясніть причини політичної заангажованості ЗМІ.
12. Розкрийте актуальну тематику соціальної журналістики.
13. Охарактеризуйте особливості висвітлення релігійних тем.
14. Охарактеризуйте засади висвітлення політичної тематики.
15. Охарактеризуйте специфіку роботи ЗМІ у період виборів.
16. Поясніть поняття «політичне портретування», створення іміджу політика.
17. Визначте ступінь цензури й тиску влади на ЗМІ в Україні.
18. Схарактеризуйте моделі взаємовідносин політики та ЗМІ у світі.
19. Охарактеризуйте стосунки політики та ЗМІ в Україні.
20. Назвіть спеціалізовані політичні видання України.
21. Визначте роль загальнонаціональних видань у висвітленні тем про політику.
22. Схарактеризуйте інтернет-видання і політичну проблематику.
23. Опишіть контент та специфіку функціонування видання «Українська правда».
24. Охарактеризуйте напрями висвітлення економічної інформації: економіка, бізнес, фінанси.
25. Розкрийте засади висвітлення економічної проблематики у ЗМІ (український та зарубіжний досвід).

26. Визначте економічну політику ЗМІ.
27. Обґрунтуйте роль економічної журналістики в житті суспільства.
28. Визначте головні проблеми економіки в українських та європейських ЗМІ.
29. Розкрийте сутність понять «економічна», «фінансова», «бізнес-проблематика».
30. Обґрунтуйте поняття «тематика» і «проблематика» – спільне і відмінне.
31. Поясніть специфіку взаємодії ЗМІ з державними структурами в сфері політики.
32. Поясніть специфіку взаємодії ЗМІ з державними і комерційними структурами в сфері економіки, бізнесу і фінансів.
33. Проаналізуйте український медіаринок щодо висвітлення економічних проблем.
34. Назвіть і схарактеризуйте спеціалізовані економічні видання України.
35. Назвіть і схарактеризуйте спеціалізовані бізнес-видання.
36. Визначте роль загальнонаціональних видань у висвітленні тем про економіку і бізнес.
37. Розкрийте економічну проблематику в Інтернеті: видання, блоги, сайти організацій тощо.
38. Схарактеризуйте економічну тематику в пресі України і в ефірних ЗМІ.
39. Проаналізуйте маніпуляції громадською думкою у ЗМІ щодо політичних питань.
40. Проаналізуйте маніпуляції громадською думкою у ЗМІ щодо економічних питань.
41. Розкрийте шляхи формування сегменту ділових медіа в Україні. (політична/економічна/енергетична проблематика).
42. Дослідіть роль нових медіа у розкритті суспільно-значущої проблематики.
43. Проаналізуйте успішні проекти в розвитку регіональних ЗМІ України.
44. Проаналізуйте висвітлення розважальної тематики у ЗМІ (контрасти України та зарубіжних медіа).
45. Окресліть приклади вдосконалення регіонального медіа простору в зарубіжних країнах.
46. Проаналізуйте проблему занепаду муніципальних медіа у Україні.
47. Дослідіть вплив партій на висвітлення політичної проблематики у ЗМІ в Україні.
48. Проаналізуйте ЗМІ як засіб політичної маніпуляції.
49. Охарактеризуйте особливості відображення соціальної

проблематики у зарубіжних та вітчизняних ЗМІ.

50. Розкрийте побутові питання у соціальній проблематиці у ЗМІ (проаналізуйте контент провідних медіа України).

51. Наведіть приклади медіа спекуляцій на соціальних проблемах.

52. Дослідіть особливості регіонального інформаційного простору України (види ЗМІ, тематика, журналістські жанри).

53. Охарактеризуйте проблеми і перспективи розвитку регіональних медіа в Україні (порівняйте із зарубіжним досвідом).

54. Дослідіть роль нових медіа у розвитку регіонального інформаційного простору України (на прикладі області, регіону, району тощо).

55. Проаналізуйте якість та особливості комунікації медичних державних органів України із суспільством.

56. Охарактеризуйте роль ЗМІ у реформах у секторі охорони здоров'я України.

57. Проаналізуйте пропаганду лікарських препаратів у ЗМІ (комерційна реклама).

58. Проаналізуйте пропаганда здорового способу життя у ЗМІ.

59. Розкрийте питання енергетики в інформаційному просторі українських ЗМІ.

60. Схарактеризуйте ЗМІ як засіб інформаційної боротьби за ринок енергоресурсів (зарубіжний та вітчизняний контекст).

61. Проаналізуйте пропаганду енергозбереження та енергозаощадження у медіа України.

62. Дослідіть відображення у ЗМІ питання альтернативної енергетики.

63. Охарактеризуйте особливості відображення військової проблематики у зарубіжних і вітчизняних ЗМІ.

64. Визнайте зміну орієнтирів українських медіа щодо військової проблематики з весни 2014 р.

65. Назвіть спеціалізовані медіа-інституції України, що опікуються висвітленням військової проблематики.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
відмінно	100-90
дуже добре	82-89
добре	75-81

задовільно	69-74
достатньо	60-68
незадовільно	0-59

Навчально-методична картка дисципліни

Разом: 120 год., з них: лекційні – 28 год., семінарські – 28 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 56 год.

Тиждень	I		II		
Модулі	Змістовий модуль I				
Назва модуля	Основи вивчення проблематики ЗМІ				
Кількість балів за модуль	79 балів				
Лекції	1		2		
Дати					
Теми лекцій	<i>Вступ до дисципліни – 1б.</i>		<i>Якість та проблематичність матеріалів ЗМІ – 1б.</i>		
Теми практичних занять	Якість та проблематичність матеріалів ЗМІ – 10 + 1б.		Якість та проблематичність матеріалів ЗМІ – 10 + 1б.		
Самостійна робота	15 балів		15 балів		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)				
Тиждень	III	IV	V	VI	
Модулі	Змістовий модуль II				
Назва модуля	Політико-економічна проблематика у ЗМІ				
Кількість балів за модуль	133 балів				
Лекції	3	4	5	6	
Дати					
Теми лекцій	<i>Політична проблематика у ЗМІ – 1б.</i>	<i>Військова проблематика у ЗМІ – 1б.</i>	<i>Економічна проблематика у ЗМІ – 1б.</i>	<i>Енергетична та екологічна проблематика у ЗМІ – 1б.</i>	
Теми практичних занять	Політична проблематика у ЗМІ – 10 + 1б.	Військова проблематика у ЗМІ – 10 + 1б.	Економічна проблематика у ЗМІ – 10 + 1б.	Енергетична та екологічна проблематика у ЗМІ – 10 + 1б.	
Самостійна робота	15 балів	15 балів	15 балів	15 балів	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 2 (25 балів)				
Тиждень	VII		VIII		IX
Модулі	Змістовий модуль III				
Назва модуля	Загальносоціальна проблематика у ЗМІ				
Кількість балів за модуль	172 бали				
Лекції	7	8	9	10	11
Дати					
Теми лекцій	Соціальна проблематика ЗМІ – 2 б	<i>Медична проблематика у ЗМІ – 1б.</i>	Молодіжна проблематика ЗМІ – 1 б	<i>Релігійна проблематика у ЗМІ – 1б</i>	<i>Проблема регіональних ЗМІ – 1б.</i>

Теми практичних занять	Соціальна проблематика ЗМІ – 20 б + 2	Медична проблематика у ЗМІ – 10 + 16.	Молодіжна проблематика в ЗМІ – 10 + 16.	Релігійна проблематика у ЗМІ – 10 + 16..	Проблематика регіональних ЗМІ – 10 + 16
Самостійна робота	15 балів	15 балів	15 балів	15 балів	15 балів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 3 (25 балів)				
Назва модуля	Проблеми культури, спорту в ЗМІ				
Кількість балів за модуль	79 балів				
Лекції	12		13		
Дати					
Теми лекцій	<i>Проблеми розвитку культури в ЗМІ – 1б.</i>		<i>Спортивна проблематика в ЗМІ – 1б.</i>		
Теми практичних занять	Проблеми розвитку культури в ЗМІ – 10 + 16.		Спортивна проблематика в ЗМІ – 10 + 16.		
Самостійна робота	15 балів		15 балів		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 4 (25 балів)				
Підсумковий контроль	Залік				

8. Рекомендовані джерела

Основні:

1. Петрунько О. В. Діти і медіа: соціалізація в агресивному медіа середовищі: монографія. - Полтава : Укрпромторгсервіс, 2010. - 480 с., [1] с.
2. Михайлин І.Л. Основи журналістики: підручник [для студ. вищ. навч. закл.] - 5-те вид., переробл. та доп. - К. : Центр учбової л-ри, 2011. - 494 с.
3. Різун В. Журналістська освіта в Україні // Українське журналістикознавство. / В. В. Різун. – К. : Інститут журналістики, 2001. – Вип. 2. – С. 43–48.
4. Шкляр В.І. Мас-медіа і виклики нового століття. – К.: Грамота, 2003. – 48 с.

Додаткові:

5. Digital cultures. Understanding new media / [edit. by G. Creeber, R. Martin]. – Maidenhead, Berkshire: Open University Press, 2009. - 205 p.
6. Garfinkel S. L. Radio Research, McCarthyism and Paul F. Lazarsfeld / S. L. Garfinkel. – Massachusetts: M.I.T., 1987. – 84 p.
7. Lazarsfeld P. F. Radio and the printed page: an introduction to the study of radio and its role in the communication of ideas / P. F. Lazarsfeld. – New York: Duell, Sloan and Pearce Inc, 1940. – XXII, 354 p.
8. Lazarsfeld P. F. Radio listening in America: The people look at radio again / P. F. Lazarsfeld, P. L. Kendall. – New York: Prentice - Hall Inc., 1948. – V, 178 p.
9. Lippmann W. Liberty and the news / W. Lippmann. – New York: Harcourt,

Brace and Howe, 1920. – 104 p.

10. Lippmann W. Public Opinion / W. Lippmann. – New Jersey: Transaction publishers, 1991. – 427 p.

11. Lippmann W. The good society / W. Lippmann. – Great Britain: Billing and Sons Ltd., 1944. – XXVIII, 429 p.

12. Арквілла Д., Ронфельдт Д. Мережі і мережеві війни. – К., 2005. – 350 с.

13. Аронсон Э. Общественное животное : введение в социальную психологию / Э. Аронсон; [пер. с англ. Н. Миронов, С. Рысев]. – 7-е. изд. – М.: Прайм-Еврознак, 1998. – 517 с.

14. Аронсон Э. Эпоха пропаганды : механизмы убеждения, повседневное использование и злоупотребление / Э. Аронсон, Э. Р. Пратканис; [пер. с англ. И. Н. Волкова, Е. Н. Волков]. – Перераб. изд. – С.-Пб.: Прайм-Еврознак, 2003. – 384 с. – (Проект «Психологическая энциклопедия»).

15. Баканов Р. Медийная критика в системе современной журналистики России : программа дисциплины и методические указания для студентов отделений и факультетов журналистики, обучающихся по специальности 021400 – «Журналистика» / автор-составитель канд. фил. наук Р. П. Баканов. – Казань, 2006. – 24 с.

16. Баканов Р. Телевидение сквозь призму газет 1990-х годов (на материалах изданий Москвы и Татарстана) : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 26.06.06 / Роман Петрович Баканов. – Казань, 2006. – 25 с.

17. Богомолова Н. Социальная психология массовой коммуникации. – М., 2008.

18. Бутиріна М. В. Стереотипи масової свідомості : особливості формування та функціонування у медіа середовищі : монографія. – Дніпропетровськ : Слово, 2009. – 368 с.

19. В зеркале критики. Из истории изучения художественных возможностей массовой коммуникации / Под ред. В. Борева, С. Фурцевой. – М. : Искусство, 1985.

20. Василенко М. К. Динаміка розвитку інформаційних та аналітичних жанрів в українській пресі / М. К. Василенко. – К.: Ін-т журн. КНУ ім. Т. Шевченка, 2006. – 238 с.

21. Владимиров В. Комерційна журналістика як галузь інформаційного бізнесу / В. Владимиров. – Луганськ, 1995.

22. Волковский Н. Л. История информационных войн : в 2 ч. / Н. Л. Волковский. – С.-Пб.: Издательство «Полигон», 2003. – (Военно-историческая библиотека).

23. Гід журналіста : зб. навч. матеріалів, складена за фр. методикою вдосконалення працівників ЗМІ / Центр підготовки й вдосконалення журналістів [Париж] ; Інститут масової інформації [Київ] / Сергій Таран (ред.), Алла Лазарева (адапт. та упоряд.). – К., 1999. – 96 с.

24. Головкин Б. Н. Деловые издания: Информационный менеджмент массовой коммуникации / Б. Н. Головкин. – СПб.: Изд-во Михайлова В. А., 2005. – 205 с.

25. Гоян В. В. Телевізійна комунікація як складова масової комунікації у світлі медіадосліджень [Електронний ресурс]: // Українське журналістичознавство. – Випуск 7 : [сайт] / В. Гоян; Інститут журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Режим доступу: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1669>. – Назва з екрана.

26. Грачев М. Н. Средства коммуникации как инструмент преобразования социально-политической действительности / М. Н. Грачев // Вестник Российского университета дружбы народов. – 2001. – № 3. – С. 88 – 103. – (Серия: Политология).

27. Дайсон Е. Життя за добу Інтернету. Release 2.1. – К., 2002. – 343 с.

28. Дуцик Д. Політична журналістика / Д. Дуцик. – К.: Києво-Могилянська Академія, 2005. – 138 с.

29. Евдокимов Н. А. Жанры журналистики: Хрестоматия / Н. А. Евдокимов. – Луганск: Изд-во ВГУ им. В. Даля, 2005. – 327 с.

30. Економічна журналістика: новації західної преси / Переклад та адаптація Алла Лазарева. – Київ, Інститут масової інформації, 2005. – 112 с.

31. Журналістика та медіа: довідник // За ред. Вайшенберга З., Кляйнштойберга Г. та ін. – К., 2011. – 529 с.

32. Журналістська революція - 2004. Події, люди, дискусії. / Упоряд.: Наталя Лигачова, Леся Ганжа. — Київ: Вістка, 2005. — 284 с.

33. Заславська О. О. Засоби масової інформації як інструмент моделювання політичної свідомості у виборчій кампанії: на матеріалах президентських і парламентських виборів 2004-2006 рр.: автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. політ. наук : 23. 00. 03 / О. О. Заславська; Інст. журн. Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. – К., 2008. - 19 с.

34. Засоби масової інформації : професійні стандарти, етика та законодавчі норми: наук. видання / Укл. : Петрів Т., Сафаров А., Сюмар В., Чекмишев О., – К. : Нічлава, 2006. – 100 с.

35. Здорова В. Засоби масової інформації в політичній системі / В. Й. Здорова // Політологія. – Л., 1993. – С. 417–433.

36. Здорова В. Теорія і методика журналістської творчості : підручник. – 2-ге вид., перероб. і допов. / В. Й. Здорова. – Л. : ПАІС, 2004. – 268 с.

37. Иванов В. Масова комунікація / В. Ф. Иванов – К. : Віпол, 1998. – 334 с.

38. Кара-Мурза С. Г. Манипуляция сознанием [Електронний ресурс] / С. Г. Кара-Мурза. – М.: Эксмо, 2000. – 864 с. – (Серия: «Политический бестселлер»). – Режим доступу: http://www.kara-murza.ru/books/manipul/manipul_content.htm.

39. Карпенко В. Журналістика : Основи професійної комунікації : навч. посібник / В. Карпенко. – К. : Нора-принт, 2002. – 348 с.

40. Карпенко О. Троянські коні телереклами: мовні маніпуляції / О. Карпенко. – К.: Смолоскип, 2007. – 114 с.
41. Корнєв В. М. Підходи до вивчення прихованого текстового впливу / В. М. Корнєв // Вісн. Київ. ун-ту. Журналістика. – 2001. – Вип. 9. – С. 75–79.
42. Королько В. Г. Зв'язки з громадськістю. Наукові основи, методика, практика: підр. для студ. вищ. навч. закл. / В. Г. Королько, О. В. Некрасова. – 3-тє вид., доповн. і переробл. – К.: Києво-Могилянська академія, 2009. – 831 с.
43. Короченский А. «Пятая власть?» Феномен медиакритики в контексте информационного рынка : монограф. / А. П. Короченский. – Ростов : Международный ин-т журналистики и филологии, 2002. – 272 с.
44. Кочеткова А. В. Медиопланирование [Електронний ресурс] / А. В. Кочеткова. – М.: РИП-холдинг, 2003. – (Серия: «Академия рекламы»). – Режим доступу: <http://evartist.narod.ru/text10/17.htm>. – Заголовок з екрана.
45. Криворучко С. В. Професійна етика журналіста на сучасному етапі розвитку демократії в Україні: дисертація ... канд. філол. наук: 10.01.08 / Криворучко Світлана Володимирівна. – Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2003.
46. Крюгер У. Медиакритика в Германии. [Електронний ресурс]: МедіаРевью: [сайт]. – Режим доступу: http://mediareview.by.ru/articles/text_002.htm. – Загл. с екрана.
47. Кузнецова О. Аналітичні методи в журналістиці : моногр. / Олена Кузнецова. – Л., 1997. – 110 с.
48. Кузнецова О. Журналістська етика та етикет : основи теорії, методики, дослідження трансформації незалежних видань України, регулювання моральних порушень / Львівський держ. ун-т ім. Івана Франка. / Олена Кузнецова. – Л. : Світ, 1998. – 412 с.
49. Кюблер Х.-Д. Міфи про суспільство знань. – К., 2010. – 264 с.
50. Ламбет Э. Б. Приверженность журналистскому долгу. Об этическом подходе к журналистской профессии : моногр. / Э. Ламберт. – М., 1998.
51. Лигачева Н. Некоторые вопросы «джинсоведения» [Електронний ресурс]: Телекритика. – Режим доступу : <http://telekritika.ua/media-continent/authorcolumn/nl/2008-03-26/37372> . – Загл. с екрана.
52. Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації. – К., 2010. – 538 с.
53. Мак-Комбс М. Встановлення пріоритетів: масмедії та громадська думка / М. Мак-Комбс; [пер. з англ.]. - К.: К.І.С., 2007. - 256 с.
54. Михайлин І. Л. Журналістика як всесвіт : вибрані медіадослідження / Ігор Михайлин. – Х. : Прапор, 2008. – 512 с.
55. Михайлин І. Основи журналістики: підручник / 2-ге вид., допов. та поліпшене / Ігор Михайлин. – Х. : ХИФО, 2000. – 250 с.
56. Михайлюта В. До дискусії про перспективи суспільного (громадського) телебачення та радіомовлення в Україні / В. П. Михайлюта // Журналістика. – Вип.5. – К., 2006. – С. 72–79.

57. Михайлюта В. Медіакритика як навчальний предмет в контексті історичних та теоретичних журналістських дисциплін / Методика викладання історико-журналістських дисциплін і професійні потреби. Матеріали секційного засідання кафедри історії журналістики Міжнародної наукової конференції «Журналістика 2008» : українське журналістикознавство, освіта, термінологія і стандарти». – К., 2008. – С. 42–44.

58. Потятиник Б. В. Масова комунікація в громадянському суспільстві // Громадянське суспільство як здійснення свободи : центрально-східноєвропейський досвід : зб. наук. пр. / за ред. В. П. Мельника. – Л., 1999. – С. 114–120.

59. Потятиник Б. Інтернет-журналістика. – Львів., 2010. – 246 с.

60. Потятиник Б. Медіа : ключі до розуміння : монограф. / Борис Потятиник. – Львів : ПАІС, 2004. – 298 с. – (Серія: Медіакритика).

61. Потятиник Б., Лозинський М. Патогенний текст. / Борис Потятиник, Мар'ян Лозинський. – Львів : Місіонер, 1996. – 296 с.

62. Почепцов Г. Г. Паблік рилейшнз: навч. посіб. / Г. Г. Почепцов. – 3-е вид., випр. і доп. - К.: Знання, 2006. – 327 с.

63. Почепцов Г. Г. Теория коммуникации. / Г. Г. Почепцов. - М.: Рефл-бук, К.: Ваклер, 2001. – 656 с.

64. Почепцов Г. Г. Информационные войны / Г. Г. Почепцов. – К.: Ваклер, 2001. – 576 с.

65. Почепцов, Г. Г. Теория коммуникации / Г. Г. Почепцов – М.-К., 2001.

66. Преса і влада: хроніка протистояння. – К.: ІМІ. – 2001, 2002, 2003, 2004.

67. Приступенко Т. Теорія журналістики : етичні та правові засади діяльності засобів масової інформації : навч. посіб. / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка / Т. О. Приступенко. – К. : Інститут журналістики, 2004. – 376 с.

68. Присяжнюк М. Довіра населення до засобів масової інформації як один з основних чинників формування громадської думки / Микола Присяжнюк, Дар'я Присяжнюк // Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони : науково-практичний журнал. – 2008. – № 2 (2).

69. Путівник ретельного журналіста. – К., 2007. – 174 с.

70. Рибачук М. Ф. Профанація свободи слова / М. Ф. Рибачук // Еженедельник 2000. - 2009. - № 27 (468). - С. 1-2.

71. Рижко О. Медіакритика як засіб саморегуляції медіа : доповідь на VII Всеукраїнському круглому столі Чесного слова [Електронний ресурс]: Чесне Слово [сайт]. – Режим доступу: <http://www.chesneslovo.org.ua/archiv/a14.html>. – Назва з екрану.

72. Різун В. Журналістська освіта в Україні // Українське журналістикознавство. / В. В. Різун. – К. : Інститут журналістики, 2001. – Вип. 2. – С. 43–48.

73.Різун В. Маси : тексти лекцій / В. Різун. – К. : Вид.-поліграф. центр «Київський університет», 2003. – 118 с.

74.Різун В. Методи наукових досліджень у журналістикознавстві : навч. посіб. / В. В. Різун, Т. В. Скотнікова. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2005. – 104 с.

75.Різун В. Роль ЗМК в демократичному суспільстві // Публіцистика і політика : зб. наук. праць / за заг. ред. В. І. Шкляра. – К., 2001. – Вип. 2. – С. 13–15.

76.Різун В. Теорія масової комунікації. - К., 2008.

77.Сучасні технології та засоби маніпулювання свідомістю, ведення інформаційних війн і спеціальних інформаційних операцій / [Петрик В. М., Штоквиш О. А., Кальниш В. В. та ін.] – К.: Росава, 2006. – 208 с.

78.Шевчук Д. А. Экономическая журналистика: Учебно-практическое пособие / Д. А. Шевчук. – М.: ГроссМедиа : РОСБУХ, 2008. – 568 с.

79.Шовкун І. В. Політична реклама як комунікативний процес : автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. політ. наук : 23. 00. 02 / І. В. Шовкун; Львів. нац. ун-т ім. І.Франка. – Л., 2004. - 17 с.

80.Штрамайер Г. Політика і мас-медіа / Г. Штрамайер; [пер. з нім. А. Орган]. – К.: Києво-Могилянська академія, 2008. – 303 с.

81.Якименко Ю. В. Громадська думка як фактор еволюції партійної системи України / Ю. В. Якименко // Політологічний вісник. – 2010. – № 46. - С. 310-319.

82.Яковець А.В. Телевізійна журналістика. – К., 2009. – 262 с.

83.Яковлев И. П. Основы теории коммуникаций / И. П. Яковлев. – СПб., 2001.

Інтернет-ресурси:

1. www.nsju.org.ua
2. www.profspilka.org.ua
3. www.telekritika.kiev.ua
4. www.mediakrytyka.info
5. <http://www.media-rezonans.info/>
6. <http://www.stopfake.org/>
7. <http://www.day.kiev.ua/uk/press-club>
8. www.rada.gov.ua.
9. www.ombudsman.kiev.ua
10. www.stc.gov.ua
11. www.niss.gov.ua
12. www.civicua.org
13. www.cure.org.ua
14. www.aidsalliance.kiev.ua
15. www.afew.org
16. www.lgvs.org.ua
17. www.un.kiev.ua
18. www.kmu.gov.ua

19. www.me.gov.ua
20. www.minagro.kiev.ua
21. www.minfin.gov.ua
22. www.rada.kiev.ua
23. www.dkrp.gov.ua
24. www.ukrstat.gov.ua
25. www.amc.gov.ua
26. www.spfu.gov.ua
27. www.istock.com.ua
28. www.ufs.kiev.ua
29. www.uts.net.ua